



NACZELNA RADA ADWOKACKA

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa
tel. 22 505 25 00, 22 505 25 01, fax 22 505 25 08
e-mail: nra@nra.pl www.nra.pl

Warszawa, dnia 9 maja 2017 r.

Pan Adam Podgórski
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu RP

Dot. GMS-WP-173-104/17

NRA-12-SM-1.93.2017

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 kwietnia 2017 r. uprzejmie przesyłam opinię Naczelnej Rady Adwokackiej do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o zgromadzeniach przygotowaną przez prof. nadzw. dr. hab. adw. Mariana Andrzeja Liwo.

adw. prof. dr hab. Maciej Gutowski

Przewodniczący Komisji Legislacyjnej
Naczelnej Rady Adwokackiej

Rzeszów, dnia, 2.05.2017 r.

Opinia w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo o zgromadzeniach publicznych.

Z otrzymanego poselskiego projektu ustawy, jak i jego uzasadnienia wynika, że proponowana regulacja prawna ma na celu przywrócenie stanu prawnego obowiązującego przed dniem 2.04.2017 r. tj. przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 13.12.2016 r. o zmianie ustawy Prawo o zgromadzeniach (Dz. U. poz. 579).

Należy w pełni podzielić argumenty zawarte w uzasadnieniu poselskiego projektu ustawy w zakresie potrzeby i celu jej wydania, zakresu, który ma być unormowany, przewidywanych skutków społecznych, gospodarczych i finansowych, a także zgodności projektowej regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Uzasadnienie

Mając na uwadze wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich wynikającą z Konstytucji RP z 2.04.1997 r. należy zauważyć, że stosownie do treści jej artykułu 57 ma miejsce wolność zgromadzeń, a nie prawo do ich organizowania. Prawo zatem tą wolność wyłącznie gwarantuje, a nie przyznaje, poprzez zapewnienie każdemu możliwości korzystania z tej wolności i ochronę przed nieuzasadnioną i nadmierną ingerencją władz publicznych i innych podmiotów prawa.

Według także poglądu Trybunału Konstytucyjnego, który zasługuje na podzielenie wolność zgromadzeń nie może być przekształcana w prawo, którego realizacja może być reglamentowana w sposób naruszający jego istotę.¹

Nie ulega wątpliwości, że wolność zgromadzeń nierozdzielnie związana jest z równością podmiotów, które je organizują. Winna ona być zatem pozbawiona uprzywilejowania określonych podmiotów powodującego dyskryminację innych. Stąd też np. nawet możliwość

¹ Zob. I. Juchniewicz, M. Kazimierzczuk [w:] *Wolności i prawa człowieka w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, red. M. Chmaj, Kraków 2006, s. 189; P. Ruczkowski, *Wybrane zagadnienia z Materialnego Prawa Administracyjnego [w:] Prawo administracyjne*, Warszawa 2016, s. 491; Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18.01.2006 r., K. 21/05; Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4.04.2001 r., K. 11/00, OTK 2001, Nr 3, poz. 54

zakłócenia demonstracji poprzez kontrdemonstracje nie mogą stanowić podstawy zakazu przeprowadzania zgromadzenia. Obowiązkiem bowiem władzy publicznej jest zapewnienie w takich sytuacjach warunków zapewniających realizację wolności zgromadzeń, ich bezpieczeństwa i porządku², a wprowadzone ograniczenia na podstawie art. 31 ust. 3 Konstytucji nie mogą naruszać istoty tej wolności i praw w sposób nieracjonalny oraz nieproporcjonalny wobec wartości i celów, których ochrona uzasadnia ich wprowadzenie.³

W stanie prawnym wprowadzonym ustawą z dnia 13.12.2016 r. o zmianie ustawy Prawo o zgromadzeniach ma miejsce regulacja, która wbrew art. 57 Konstytucji wskazującego na wolność zgromadzeń, pomijając obowiązek zapewnienia każdemu realnej możliwości korzystania z tej wolności, wpływa negatywnie na tą wolność naruszając jej istotę. Przejawia się to w różnicowaniu zgromadzeń w wyniku wprowadzonej zmiany z punktu widzenia zakresu ich ochrony, stosowaniu kryterium sposobu organizacji określonego zgrupowania w sposób uprzywilejowany powodujący dyskryminację innych.

Prof. nadzw. dr hab. Marian Andrzej Liwo

Adwokat

² Zob. też A. Wróbel, *Wolność zgromadzania się [w:] Konstytucyjne wolności i prawa w Polsce*, T III, *Wolności i prawa polityczne*, red. M. Chmaj, W. Orłowski, W. Skrzydło, Z. Witkowski, A. Wróbel, Kraków 2002, s. 38; Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18.01.2006 r., K 21/05; Wyrok ETPC w sprawie Platform Ärzte für Das Leben v. Austria

³ Zob. też Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19.03.2007 r., K. 47/05 OTK-A 2007, Nr 3, poz. 27; Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11.05.1999 r., K. 13/98, OTK 1999, Nr 4, poz. 74; Uchwała Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16.03.1994 r., W 8/93, OTK 1994, poz. 18